

Ряба Микола Миколайович,
*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування» кафедри публічного
управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва
Національного університету біоресурсів і природокористування України*

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ: ЗАРУБІЖНІ НАУКОВІ ПОГЛЯДИ

Роль інновацій в публічному управлінні та адмініструванні визначається по різному. Існує багато українських дослідників, які дають визначення інноваціям та висвітлюють деякі аспекти його застосування в практиці публічного управління. Втім, сучасні зарубіжні погляди є корисними для зміни парадигми інновацій в публічному управлінні та адмініструванні в Україні.

Так, J. Bourgon (2018) [1] визначає роль державного сектору в розробці інноваційних рішень надзвичайно важливою. Наголошується на тому, що протягом багатьох років інноваціям в уряді приділялося багато уваги. Здебільшого у центрі уваги були процеси модернізації систем і практик державного сектору, а також функцій уряду щодо надання послуг. Наразі постає важливим питання інновацій в уряді як внесок в суспільні інновації. Останні вважаються основною місією уряду, який має вирішувати суспільні проблеми шляхом використання певних форм державного втручання, які, у свою чергу, потребують постійних змін. Саме державний сектор є відповідальним за багато інновацій, особливо за ті, які запроваджуються за рахунок громадських організацій. Інновації урядам потрібні також і тому, що громадські організації за останній час побудували певну інфраструктуру, потрібну сучасному суспільству.

Інновації в державному секторі мають відмінні риси від приватного сектору і стосуються повноважень держави, легітимності уряду втручатися в суспільну сферу задля змін у той спосіб, який вважається кращим для суспільства. В цьому є основна відмінність суспільних інновацій від інновацій в інших галузях. Здебільшого інновації стосуються надання нових видів послуг громадянам, що формує і визначає нові права громадян. Відповідно громадянам надається право створювати нові права, якими вони можуть користуватись. У цьому випадку втручання уряду ґрунтуються на поєднанні демократичних принципів, політичного лідерства та верховенства права. При цьому, громадські інновації відбуваються з опорою на закон з використанням експерименту, який може виявити нові та кращі способи досягнення результатів, цінних для суспільства. Особлива складність для уряду полягає в тому, щоб збалансувати потребу в безперервності та стабільності з необхідністю змін для вирішення майбутніх викликів. Саме завдяки державному втручанню інновації «входять» у публічну сферу та встановлюються між різними суб'єктами суспільства.

Інші зарубіжні дослідники (G. Sucupira, F. Saab, G. Demoad P. H. Vermejo, 2019 [2]) зазначають, що державний сектор демонструє дефіцит інновацій через відсутність стимулів, а дослідники інновацій використовують концептуальні типології для вивчення цієї теми, враховуючи, що застосування інноваційних практик не завжди є ідентичним через екологічні та організаційні фактори. Важливою є констатація вагомості інновацій як потужного і фундаментального двигуна для реформування державних інституцій. Поняття інновацій достатньо різнопланове, втім в публічному управлінні та адмініструванні його розглядають в контексті розриву з минулим, що висвітлено в сучасних зарубіжних публікаціях, зокрема Oliveira J. A. Rochaand, Gonçalves J. B. Zavale [3] (2021).

Втім, незалежно від визначення, метою інновацій в публічному управлінні та адмініструванні є підвищення ефективності, результативності та рівня задоволеності громадян. Зазначається, що «коли інновації перетворюються на нові способи роботи в державному управлінні, говорять про зміну парадигми та появу нової моделі державного управління. Ці моделі мають внутрішню логіку, яка перетворюється на нові концепції, нові способи роботи, нові інструменти управління, нові цілі та нові цінності».

B. Desmarchelier, F. Djellal, F. Gallouj (2018) інновації в публічному управлінні визначають як нетехнологічні інновації, що здійснюються шляхом переходу від лінійної моделі інновацій державних послуг до інтерактивної моделі, яка називається «модель співпраці», де громадяни займають центральне місце в процесі інновацій і у співтворчості цінностей. Інший підхід стосується цифрових інновацій в публічному управлінні (A. Attour, S. Chaupain-Guillot, 2020) і стосується розповсюдження технологічних чи політичних інновацій. Електронний уряд розглядається з двох позицій: в контексті теорії поширення інновацій і як технологічна інновація для змін

адміністративної політики, що не стосується тільки впровадження веб-сайтів або електронних послуг уряду.

Виокремлюються основи таких класифікацій:

- організаційні проблеми;
- нестача ресурсів;
- користь від інновацій;
- будь-які інновації продуктів або процесів;
- внутрішні характеристики інновацій; технічні та адміністративні інновації; відмінність між послугами та інноваційними процесами або між продуктом і технологічними інноваціями;
- управління інноваціями та концептуальні інновації.

Публічне управління розглядається в контексті концептуальних інновацій та інновацій в управлінні. Концептуальні інновації розглядаються як відмінні від концептуальної ідеї.

Для сфери публічного управління застосовується наступна типологія інновацій:

- інновації продуктів або послуг (створення нових державних послуг або продуктів, або припинення надання державних послуг або продуктів);
- процесні інновації (пов'язані з якістю та ефективністю внутрішніх та зовнішніх процесів);
- адміністративна (створення нових організаційних форм, впровадження нових методів управління, роботи або припинення діяльності);
- технологічні (створення або використання нових технологій, запроваджених в організації з надання послуг користувачам і громадянам, або припинення послуг);
- інновації в управлінні (розробка нових форм і процесів для вирішення конкретних соціальних проблем або відсутність нових форм).

Важливою є політика підтримки інновацій у державному секторі, яка вимагає даних і досліджень про те, яким чином суб'єкти публічного управління та адміністрування впроваджують інновації та який підхід стратегічного управління використовуються для розроблення інновацій та визначення того типу інновацій, які реально можуть вплинути на зміни в публічному управлінні.

Список використаних джерел

1. Bourgon, J. 2018. Re-thinking Public Innovation, Beyond Innovation in Government. URL: <https://dubaipolicyreview.ae/re-thinking-public-innovation-beyond-innovation-in-government/>.

2. Sucupira, G., Saab, F., Demo, G. and Bermejo, P. H. 2019. Innovation in Public Administration: Itineraries of Brazilian scientific production and new research possibilities. Innovation & Management Review. URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/INMR-03-2018-0004/full/html>.

3. Rocha, Oliveira J. A. and Zavale, Gonçalves J. B. 2021. Innovation and Change in Public Administration. Open Journal of Social Sciences. Vol. 9. No 6. June. URL: <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=110105>.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування
України

ІНІ неперервної освіти і туризму
Державна наукова установа
«Інститут модернізації змісту освіти»

ІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

«Наукові здобутки студентської та учнівської молоді
з реалізації Плану відновлення України»

м. Київ, 13 березня 2024 року

УДК 37:001:338.245-043.96

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(протокол № 10 від 21 березня 2024 р.).*

Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13 березня 2024 р. / за заг. ред. І.С. Гриценка, І.М. Грищенко, Л.П. Горбатої. Київ : РВВ НУБіП України, 2024. 163 с.

ISBN 978-617-8351-98-4

Організатори конференції: ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України, Студентська організація НУБіП України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова, Маріупольський державний університет, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, Державний торговельно-економічний університет, Херсонський державний аграрно-економічний університет, Державний біотехнологічний університет, ЗВО «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», Інженерно-будівельний інститут Одеської державної академії будівництва та архітектури, Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради Фастівського району Київської області, Дніпровський ліцей №97 Дніпровської міської ради, Ірпінський ліцей №1 Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Ірпінський гуманітарний ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Бучанського району Київської області, Коцюбинський ліцей №2 Коцюбинської селищної ради Бучанського району Київської області, Нижчедубечанський ліцей Пірнівської сільської ради Вишгородського району Київської області, Опорний заклад освіти Богуславського академічного ліцею №1 Богуславської міської ради Київської області, Петрівський ліцей Петрівської сільської ради Вишгородського району Київської області.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки студентів освітніх ступенів «Бакалавр» і «Магістр», та оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності та якості наукових досліджень, обміну досвідом та представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань і визначення пріоритетних аспектів подальшого розвитку науки.

Організаційний комітет: Гриценко І.С., Грищенко І.М., Горбата Л.П., Олійник В.В., Мельниченко С.В., Євсюкова О.В., Семенченко Ф.Г., Витвицька О.Д., Приліпко С.М., Сизон В.Г.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукові здобутки студентської та учнівської молоді з реалізації Плану відновлення України», яку підготували і провели кафедра публічного управління, менеджменту інноваційної діяльності та дорадництва й кафедра готельно-ресторанної справи та туризму ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України, 13 березня 2024 року.

Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює основні напрямки Плану відновлення України.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, посадових осіб органів публічної влади, теоретиків і практиків, студентів та учнів, усіх зацікавлених у реалізації Плану відновлення України.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2024